

گزارش سالانه‌ی برنامه‌ی «با من بخوان»

کوهدشت لرستان

سال ۱۳۹۴-۱۳۹۵

مسئول پروژه: الهه سیاوشیان

مؤسسه پژوهشی
تاریخ ادبیات کودکان

فهرست مطالب

- ۱-پیشینه‌ی برنامه‌ی «با من بخوان»..... ۲
- ۲-پیشینه برنامه «با من بخوان» در کوهدشت لرستان ۴
- ۳-ویژگی‌های منطقه به طور کلی ۶
- ۴-اهداف برنامه برای یک سال اجرا در منطقه ۷
- ۵-اطلاعات و آمار افراد زیر پوشش برنامه ۷
- ۶-روند اجرای برنامه ۷
- ۶-۱-ارسال کتاب‌های باکیفیت..... ۷
- ۶-۲-برگزاری کارگاه‌های آموزشی..... ۷
- ۶-۳-برگزاری نشست‌های کتابخوانی و انجام فعالیت‌های در پیوند با کتاب..... ۹
- ۶-۴-مستندسازی و دفترهای مشاهداتی..... ۹
- ۶-۵-بازدید..... ۱۰
- ۷-تشکیل کتابخانه‌های باکیفیت..... ۱۱
- ۸-ارزیابی برنامه ۱۱
- ۸-۱-دستاوردهای کمی..... ۱۱
- ۸-۲-دستاوردهای کیفی..... ۱۲
- ۹-پیشنهادها و انتقادات..... ۱۲
- ۱۰-پیوست‌ها ۱۳

۱- پیشینه‌ی برنامه‌ی «با من بخوان»

خواندن ادبیات با هدف رشد ذهنی و عاطفی و اجتماعی کودکان، در نظام آموزش رسمی ایران جایگاهی ندارد. این کمبود به‌ویژه در جوامع و مناطق محروم که کودکان در فقر به‌سر می‌برند، وادار به کار می‌شوند و اغلب حقوق‌شان پایمال می‌شود، خود را بیشتر نشان می‌دهد.

بر اساس این واقعیت‌ها موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان از سال ۱۳۹۰ برنامه‌ی «با من بخوان» را بنیان گذاشت تا از راه ادبیات، کودکان و نوجوانان محروم را با لذت ادبیات آشنا و شیفته‌ی خواندن کند، سواد پایه و درک مطلب آن‌ها را تقویت کرده و آن‌ها را در فراگیری مهارت‌هایی هم‌چون تفکر انتقادی و گره‌گشایی خلاقانه از دشواری‌های زندگی توانمند سازد.

«با من بخوان» برنامه‌ای برای ترویج کتابخوانی با کودکان خانواده‌های کم‌درآمد، کودکان محروم و کودکان در بحران است. این برنامه بر پایه‌ی رساندن کتاب‌های مناسب و باکیفیت به این گروه از کودکان و نوجوانان است که در وضعیت معمول زندگی به کتاب‌های باکیفیت دسترسی ندارند. برنامه‌ی «با من بخوان» برای تحقق این شعار که «همه‌ی کودکان حق دارند کتاب‌های باکیفیت بخوانند» از مردادماه ۱۳۹۰ آغاز و در نقاط مختلف ایران اجرا شده است.

«با من بخوان» بر سهیم شدن کتاب با کودکان و نوجوانان با روش بلندخوانی تمرکز دارد که با گفت‌وگو و انجام فعالیت‌های خلاق هنری در پیوند با کتاب، برای تاثیرگذاری عمیق‌تر و ایجاد لذت، شوق خواندن و برانگیختن انگیزش‌های زیبایی‌شناختی و معنایی کتاب، همراه می‌شود. رویکرد دیگر «با من بخوان» تقویت سواد پایه و مهارت‌های خواندن و نوشتن کودکان به ویژه کودکان دو زبانه از راه ادبیات و به وسیله‌ی بسته‌های آموزش خلاق کودک محور است. این برنامه بر اساس این اهداف و رویکردها، افزون بر گزینش آگاهانه‌ی کتاب‌های مناسب و باکیفیت و رساندن آن به دست کودکان مناطق محروم، می‌کوشد با برگزاری کارگاه‌های گوناگون، مربیان و آموزگاران را در زمینه‌ی بلندخوانی و فعالیت‌های در پیوند با آن توانمند کند.

برنامه‌ی «با من بخوان» برای نخستین بار در سال ۱۳۸۹ به شکل آزمایشی (پایلوت) در خانه‌ی کودک محمودآباد به اجرا درآمد. با اجرای موفق طرح در این منطقه، به تدریج برنامه‌ی «با من بخوان» به بسیاری دیگر از منطقه‌های محروم روستایی و شهری ایران گسترش یافت.

«با من بخوان» تاکنون در شماری از مراکز آموزشی ۱۳ استان کشور اجرا شده و به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته است. طی ۵ سال از زمان آغاز برنامه، نزدیک به ۲۵ هزار کودک و نوجوان دختر و پسر در سنین ۴ تا ۱۶ سال زیر پوشش این برنامه بوده‌اند و از امکانات آن بهره‌مند شده‌اند. همچنین تاکنون نزدیک به ۱۰۰۰ مربی، آموزگار و داوطلب در کارگاه‌های «با من بخوان» آموزش دیده‌اند و نزدیک به ۴۰ هزار جلد کتاب باکیفیت گزینش، آماده‌سازی و به همراه برگه‌های فعالیت و دستنامه‌های راهنما به مناطق زیر پوشش و کتابخانه‌ها فرستاده شده است. با درک تاثیر «با من بخوان» مراکز جدیدی برای سال آینده به این برنامه پیوسته‌اند و برنامه از نظر شمار کودکان و مربیان و آموزگاران و نیز جغرافیای تحت پوشش در حال گسترش است.

«با من بخوان» در سال ۲۰۱۶ برنده‌ی جایزه‌ی بین‌المللی ترویج کتابخوانی «ایبی-آساهی» شد که از سوی دفتر بین‌المللی کتاب برای نسل جوان هر دو سال یک بار به دو گروه یا موسسه‌ای اهدا می‌شود که با انجام فعالیت‌های چشمگیر، سهم پایداری در اجرای برنامه‌های ترویج کتابخوانی کودکان و نوجوانان داشته باشند.

برنامه‌ی «با من بخوان» همچنان در حال گسترش است و با دریافت جایزه‌ی «ایبی-آساهی»، با انگیزه و امید و همراهی پشتیبانان برنامه تلاش می‌کند تا هر چه بیشتر در راستای دستیابی به جامعه‌ای که در آن دانایی برترین ارزش‌ها شمرده می‌شود، حرکت کند. این برنامه می‌خواهد گامی باشد در کنار گام‌های دیگر تا با کتابخوانی و اندیشه‌ورزی، جامعه‌ای منتقد، خلاق و شکوفا، سازنده و آفرینشگر و به دور از خشونت ساخته شود. جامعه‌ای که کودکان و نوجوانان، ارزش‌های انسانی و اخلاقی را از راه دانش‌اندوزی و ادبیات بیاموزند و در وجود خود بارور و شکوفا کنند.

۲- پیشینه برنامه «با من بخوان» در کوهدشت لرستان

در سال تحصیلی ۹۴-۹۳ پروژه «با من بخوان» به شهرستان کوهدشت استان لرستان رسید. این پروژه تعداد ۲۰ دبستان شهری و ۲ دبستان روستایی را با ۲۲ مربی داوطلب و ۱۳۴۷ دانش‌آموز زیر پوشش خود قرار داد. پس از گذشت یک سال مسئولان برنامه به این نتیجه رسیدند که به جای نیروهای داوطلب، به مشارکت آموزگاران مدارس بیندیشند. به همین منظور مسئول برنامه در منطقه آقای جعفری نشستی با مدیر آموزش و پرورش کوهدشت داشت که پس از توضیح تاثیر مثبت برنامه بر دانش‌آموزان، موافقت ایشان را برای اجرای برنامه در سه دبستان دولتی دخترانه سمیه ۱ و ۲ و بنت‌الهدی صدر و یک دبستان دولتی پسرانه دهخدا در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ جلب کرد.

چنانچه در تصویر دیده می‌شود ابتدا دو دبستان دخترانه هدف‌گذاری شده بود، اما در روند کار مشخص شد این مدارس دو شیفته هستند و تصمیم گرفته شد هر دو شیفت زیر پوشش قرار بگیرند، بنابراین برنامه در چهار دبستان به اجرا درآمد. در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ تعداد ۱۱۲۷ دانش‌آموز در پایه‌های اول تا ششم با ۴۱ آموزگار زیر پوشش برنامه قرار گرفتند.

آموزگاران زیر پوشش برنامه دارای مدارک تحصیلی زیر هستند:

- دیپلم: ۵ آموزگار

- کاردانی: ۱۸ آموزگار

- کارشناسی: ۱۶ آموزگار

- کارشناسی ارشد: ۲ آموزگار

در تاریخ ۲۲ و ۲۳ مهر ماه ۹۴ اولین دوره کارگاه‌های آموزشی با من بخوان: «آشنایی با کتاب‌های باکیفیت»، «ادبیات کودک»، «عناصر داستان» و «هنر» برگزار شد. پس از آن در روزهای ۵ و ۶ دی ماه ۹۴ عملکرد آموزگاران بازدید و اشکال‌های آن‌ها برطرف شد. در تاریخ ۶ و ۷ اردیبهشت ماه ۹۵ کارگاه ارزش‌های زندگی و عناصر داستان تکمیلی اجرا شد و این دوره آموزشی پایان یافت. لازم به ذکر است در طول سال تحصیلی نیز از طریق تلفن و تلگرام ارتباط کارشناسان «با من بخوان» با مسئول برنامه، مدیران و آموزگاران مدارس برقرار بود و از طریق عکس‌های ارسالی اشکال‌های آن‌ها تصحیح می‌شد.

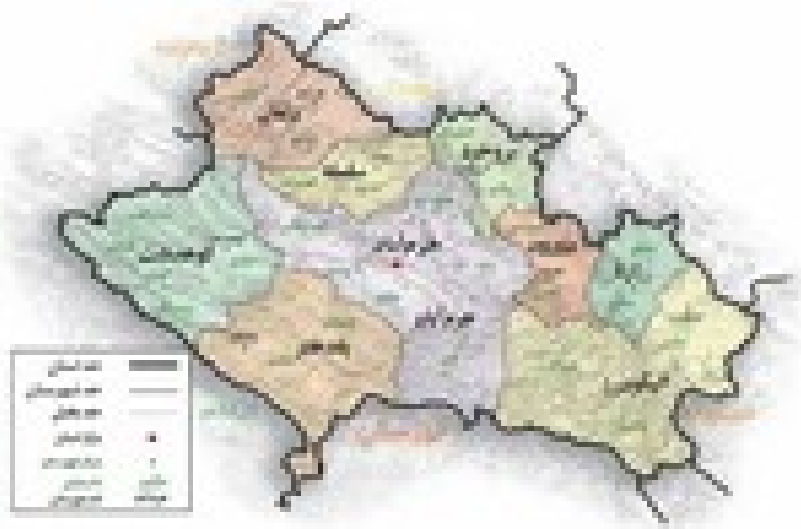
به دلیل چندی‌پایه بودن دانش‌آموزان تصمیم بر این شد که کتابخانه کلاسی تهیه شود. ابتدا برای تمامی کلاس‌ها یک جلد از هر عنوان در نظر گرفته شد و برای رعایت استاندارد، یک جلد دیگر به همان عناوین اضافه شد. بدین وسیله دانش‌آموزان می‌توانستند بیشتر کتاب امانت بگیرند.

در مجموع طی دو مرحله تعداد ۱۹۶۸ جلد کتاب، ۱۷۷۵ فعالیت بعد از بلندخوانی برای دانش‌آموزان و ۱۳۳ دستنامه و ۴۲ جلد کتاب بزرگسال، برای آموزگاران به منطقه ارسال شده است.

-کوهدشت تا کنون پشتیبان مالی مشخصی نداشته و اجرای برنامه «با من بخوان» هر بار با جمع‌آوری کمک‌های مردمی تامین بودجه می‌شود.

-برای گسترش برنامه، پیشنهاد می‌شود در سال تحصیلی آینده کودکان پیش‌دبستان، زیر پوشش قرار گیرند و این در صورت داشتن پشتیبان مالی است.

۳- ویژگی‌های منطقه به طور کلی

کوهدشت یکی از شهرستان‌های استان لرستان است که در غرب این استان قرار دارد. آب و هوای آن معتدل کوهستانی است. به سبب قرار گرفتن رود سیمره (حد فاصل استان لرستان و ایلام) کوهدشت در راه عبوری سایر شهرها قرار ندارد. این شهر با ۱۸۳۰۰۰ نفر جمعیت چهارمین شهر پرجمعیت استان لرستان است. موقعیت جغرافیایی منطقه بی‌تأثیر بر شرایط زیستی مردم نیست، به طوری که افکار ساکنان منطقه اکثراً دست‌نخورده است و آنان آماده هرگونه یادگیری و تغییری هستند.

اقوام لر و لک در منطقه زندگی می‌کنند. زبان‌شان لری و لکی است که اکثراً با زبان لکی صحبت می‌کنند و نسل جوان آن به زبان معیار مسلط‌ترند.

به لحاظ معیشتی مردم در محرومیت کامل به سر می‌برند. اکثراً با وجود داشتن تحصیلات، یا بیکارند یا برای گذران زندگی به کارگری یا خرید و فروش مواد مخدر روی می‌آورند.

وضعیت ظاهری شهر دلگیر و نازیباست به طوری که هیچ رنگی در سطح شهر دیده نمی‌شود و این نمی‌تواند بی‌تأثیر بر روحیات مردم منطقه باشد. علی‌رغم داشتن کودکان با استعداد و باهوش، کارچندانی روی کودکان انجام نشده است. متأسفانه درصد خشونت مانند خودسوزی، ضرب و جرح و اسیدپاشی کم نیست. در مجموع کوهدشت گرفتار فقر اقتصادی و فقر فرهنگی است.

- وضعیت سواد کلی: اولیای دانش‌آموزان در مدارس زیر پوشش برنامه، اکثراً دارای سواد پایه (ابتدایی) هستند.

- مشکلات اکثر دانش‌آموزان سوءتغذیه است که دوران کودکی خود را با آن سپری می‌کنند.

- در منطقه منعی برای درس خواندن و پیشرفت وجود ندارد مگر مشکل اقتصادی که سبب ترک تحصیل و عقب‌ماندگی کودکان از تحصیل می‌شود.

۴- اهداف برنامه برای یک سال اجرا در منطقه

پروژه «با من بخوان» در کوهدشت با هدف ترویج کتابخوانی در مدارس از پایه اول تا ششم آغاز به کار کرده است. برای این منظور در هر کلاس کتابخانه کلاسی تشکیل شده تا دانش آموزان با کتاب بیشتر آشنا و علاقه مند به مطالعه شوند.

۵- اطلاعات و آمار افراد زیر پوشش برنامه

- تعداد کل کودکان: ۱۱۲۷ کودک
- تعداد مدارس: ۴ دبستان
- تعداد آموزگاران: ۴۱ آموزگار
- جنسیت کودکان: تعداد ۳۴۶ پسر و ۷۸۱ دختر
- مقطع تحصیلی: از پایه اول تا ششم دبستان
- سطح سواد والدین: والدین در مدارس زیر پوشش برنامه، اکثراً دارای سواد پایه هستند. ۳۲,۷٪ مادران و ۲۷,۷٪ پدران دارای تحصیلات در مقطع ابتدایی هستند.
- سطح درآمدی خانواده: مردم منطقه به لحاظ معیشتی ضعیف هستند زیرا بیشترین درصد شغلی پدران کارگری (۶۲,۵٪) و بیشترین درصد شغلی مادران خانه داری (۹۳,۳٪) است. خانواده ها از وضعیت اقتصادی مطلوبی برخوردار نیستند.

۶- روند اجرای برنامه

۶-۱- ارسال کتاب های باکیفیت

در مرحله اول در تاریخ ۹۴/۷/۲۲ برای کتابخانه کلاسی چهار دبستان تعداد ۱۰۹۰ جلد کتاب همراه با ۱۷۷۵ فعالیت و ۱۳۳ دستنامه ارسال شد. در مرحله دوم در تاریخ ۹۴/۱۰/۶ هنگام بازدید تعداد ۸۷۸ جلد کسری کتاب ها به کتاب های ارسالی افزوده گردید.

۶-۲- برگزاری کارگاه های آموزشی

- در تاریخ ۲۲ و ۲۳ مهر ماه ۹۴ در پژوهش سرای فارابی طی دو روز، صبح و بعدازظهر برای ۴۱ آموزگار کارگاه های آشنایی با ادبیات کودک، کتاب های باکیفیت، عناصر داستان و بلندخوانی و هنر برگزار شد. آموزشگران الهه سیاوشیان، میترا سیاوشیان، سپیده آرمین و سهیلا فلاح پور بودند. تعداد شرکت کنندگان ۴۱ آموزگار و ۱ معاون که ۲۹ نفر آن ها زن و ۱۳ نفر مرد بودند. از این تعداد ۲ نفر مدرک کارشناسی ارشد، ۱۶ نفر کارشناسی، ۱۸ نفر کاردانی و ۵ نفر دیپلم داشتند. روز اول آموزگاران دبستان دخترانه بنت الهدی صدر و پسرانه دهخدا و روز دوم آموزگاران دبستان های دخترانه سمیه ۱ و ۲ در کارگاه های بالا شرکت کردند.

برنامه آموزش: صبح کارگاه های آشنایی با ادبیات کودک، کتاب های باکیفیت، عناصر داستان و بلندخوانی و بعدازظهر کارگاه هنر اجرا شد.

کارگاه آموزش بلندخوانی

کارگاه نمایش

- در تاریخ ۹۵/۲/۶ دور دوم کارگاه‌ها از مجموعه کارگاه‌های «با من بخوان» در محل پژوهش‌سرای فارابی شامل ارزش‌های زندگی (به طور خاص «صلح»)، عناصر داستان تکمیلی (ساخت پوستر از روند داستان) و کارگاه روش استفاده از فرهنگ‌نامه کودکان و نوجوانان برای دوره اول دبستان (پایه‌های اول، دوم و سوم) برای آموزگاران دو دبستان دخترانه سمیه ۱ و بنت‌الهدی صدر و دبستان پسرانه دهخدا برگزار شد. تعداد شرکت‌کنندگان در این کارگاه‌ها ۲۰ نفر بودند.

در تاریخ ۹۵/۲/۷ همین کارگاه‌ها برای تعداد ۱۷ آموزگار دوره دوم (پایه‌های چهارم، پنجم و ششم) دبستان‌های سمیه ۲، بنت‌الهدی صدر و دهخدا اجرا شد.

کارگاه ارزش‌های زندگی

کارگاه عناصر داستان تکمیلی (ساخت پوستر)

بلندخوانی پایه دوم دبستان سمیه ۱

بلندخوانی پایه ششم دبستان بنت‌الهدی صدر

۳-۶ برگزاری نشست‌های کتابخوانی و انجام فعالیت‌های در پیوند با کتاب

بر اساس دفترهای مشاهداتی تعداد ۱۱۸ نشست کتابخوانی انجام شده است. قدر مسلم بیش از این تعداد نشست‌های کتابخوانی برگزار گردیده که در دفترهای مشاهداتی ثبت نشده است. فعالیت پس از بلندخوانی در همه‌ی پایه‌ها اجرا شده مانند درست کردن ماسک، رنگ‌آمیزی، نمایش خلاق و عروسک‌سازی. دانش‌آموزان با علاقه به تهیه کاردستی می‌پرداختند.

۴-۶ مستندسازی و دفترهای مشاهداتی

هدف از مستندسازی ثبت تجربیات آموزگاران برای هر کتاب، نحوه واکنش دانش‌آموزان نسبت به کتاب و استخراج اطلاعات برای تحقیق و پژوهش در زمینه ترویج کتابخوانی است. در کارگاه‌ها به آموزگاران نحوه مستندسازی و اهمیت آن آموزش داده شد و در بازدیدها انجام آن مورد تاکید بیشتری قرار گرفت، به طوری که آموزگاران در فاصله بین بازدید و کارگاه دوم پرسش‌نامه‌های بیشتری را تحویل دادند.

۶-۵- بازدید

بازدید از عملکرد آموزگاران طی دو روز در تاریخ ۹۴/۱۰/۵ و ۹۴/۱۰/۶ در چهار دبستان انجام شد. همکاری صمیمانه مدیران مدارس در راستای اجرای برنامه قابل تقدیر است، به نحوی که برای آموزگاران، اولیا و دانش‌آموزان نشست توجیهی برگزار و اهداف و فواید برنامه را بیان کردند. آموزگاران به طور باورنکردنی صمیمانه با برنامه همکاری داشتند.

آموزگاران برای کتابخانه‌های کلاسی، دفتر ثبت کتاب‌ها و دفتر امانت تهیه کرده بودند و به دانش‌آموزان کتاب امانت می‌دادند. دانش‌آموزان طی این مدت تعداد ۶۴۳ جلد کتاب را در چهار دبستان به امانت گرفته‌اند. در اجرای برنامه، کتاب‌ها بلندخوانی شده و در برخی از کلاس‌ها دانش‌آموزان کار بلندخوانی را انجام می‌دادند. در بازدید، از بلندخوانی آموزگاران رفع اشکال شد و آموزشگران، در تمامی کلاس‌ها یک نمونه بلندخوانی انجام دادند. در پایه اول به دلیل نداشتن سواد خواندن به دانش‌آموزان کتاب امانت داده نمی‌شد. قرار شد به آن‌ها کتاب امانت بدهند تا یکی از افراد خانواده برایشان کتابخوانی کند و این کار به انجام رسید.

بلندخوانی کتاب گل‌دان خالی، دانش‌آموز پایه چهارم دبستان پسرانه دهخدا

بلندخوانی کتاب کارزار کره دبستان بنت‌الهدی صدر

تهیه کاردستی از وسایل بازیافتی با الهام از کتاب‌های با من بخوان

۷- تشکیل کتابخانه‌های باکیفیت

با رسیدن کتاب‌ها به کلاس‌های مدارس، آموزگاران با کمبود جا برای قرار دادن کتاب‌ها مواجه شدند. مدارس کتابخانه‌هایی را برای این کار تدارک دیدند.

پیش از امانت دادن کتاب‌ها، آموزگاران نحوه صحیح استفاده از کتاب را برای دانش‌آموزان توضیح دادند تا در طی سال بهره بهتر و بیشتری از کتاب‌ها برده شود. برای امانت دادن کتاب‌ها، آموزگاران از دانش‌آموزان کمک گرفتند تا مسئول کتابخانه شوند؛ به طوری که هر هفته یک نفر از دانش‌آموزان مسئولیت امانت‌دهی کتاب‌ها را به عهده داشت. در زنگ‌های تفریح دو کتاب به هر دانش‌آموز امانت داده می‌شد که بعد از خواندن به کتابخانه باز گردانده شود. میزان استقبال کودکان شایان توجه بوده که در دستاوردها به آن اشاره خواهد شد. در طول یک سال تحصیلی تعداد ۲۵۰۰ جلد کتاب در ۴ دبستان در گردش بوده است.

کتابخانه‌های کلاسی دبستان سمیه ۱ و ۲

۸- ارزیابی برنامه

۸-۱- دستاوردهای کمی

بر اساس دفترهای مشاهداتی، در چهار دبستان طی مدت یک سال تحصیلی تعداد ۱۱۸ نشست کتابخوانی به ثبت رسیده است. علاوه بر آن کتاب‌های بسیاری بلندخوانی شده که برگه‌های آن نوشته نشده است. تعداد ۴۱ کتابخانه خریداری و در کلاس‌ها نصب شد. طی این مدت ۲۵۰۰ جلد کتاب در میان دانش‌آموزان در گردش بوده است. تعداد ۴۱ نشست توجیهی برای اولیای دانش‌آموزان جهت توضیح برنامه برگزار شده است. جمع‌بندی نتایج حاصل از دفترهای مشاهداتی در پیوست شماره ۸ آمده است.

۸-۲- دستاوردهای کیفی

دستاوردهای کیفی برنامه شامل دو بخش است: تاثیر روی دانش آموزان - تاثیر روی آموزگاران

تاثیر روی دانش آموزان

آموزگاران معتقد بودند که اجرای برنامه کمک بزرگی به یادگیری دانش آموزان در درک و فهم درسی آنها داشته چنان که یکی از آموزگاران پایه اول توضیح داد، در مدت ۲۷ سال سابقه کاری در آموزش و پرورش برنامه‌ای به این خوبی و موثری اجرا نشده است. زیرا دانش آموزان پایه اول کتاب‌های داستان گروه سنی خود را به خوبی می‌توانند روخوانی کنند.

تاثیرگذاری برنامه:

- افزایش تمرکز، دقت، دایره واژگان
 - پیشرفت روخوانی و روان‌خوانی دانش آموزان
 - افزایش رشد اجتماعی دانش آموزان از طریق اجرای نمایش‌های خلاق
 - افزایش خلاقیت به وسیله انجام فعالیت‌ها پس از بلندخوانی مانند تهیه کاردستی و عروسک‌سازی
 - افزایش اعتماد به نفس
 - لذت بردن از کتابخوانی و علاقه‌مند شدن به مطالعه
- دستاوردهای کیفی را می‌توان از فیلم‌ها و مصاحبه‌های آموزگاران استخراج کرد.

تاثیر روی آموزگاران

آموزگاران دریافتند، برای خواندن کتاب داستان باید مهارت داشته باشند. داشتن سواد تنها دلیل بر درست خواندن کتاب نیست. آنان آموختند، می‌توان کلاس را از حالت خشک و کلیشه‌ای درسی خارج کرد و همراه با نشاط و شادی به کودکان آموزش داد.

- برایشان کار گروهی، ابراز وجود در جمع و تفاوت برنامه‌های آموزش و پرورش با برنامه «با من بخوان» بیشتر مشخص شد.

- در دبستان دهخدا در تاریخ ۹۵/۲/۲۰ مدیر و آموزگاران نشست ارزیابی کلی از روند برنامه «با من بخوان» و بررسی نکات ضعف در اجرای برنامه داشتند.

۹- پیشنهادها و انتقادات

۱۰-۱- کوهدشت حامی مالی مشخصی ندارد.

۱۰-۲- در صورت داشتن حامی مالی در سال آینده کودکان پیش‌دبستان نیز زیر پوشش برنامه قرار گیرند.

۱۰-۳- برای پشتیبانی برنامه تشویق‌نامه‌هایی را برای آموزگاران و مدیران مجری برنامه در مدارس از سوی آموزش و پرورش در نظر گیرند، بنا به پیشنهاد آنان بهتر است برای بازنگشتگی‌شان نیز اثربخش باشد.

۱۰- پیوست‌ها

- پیوست شماره ۱- آمار کل و تفکیکی تعداد کودکان، آموزگاران و مدارس
- پیوست شماره ۲- جدول مشاغل
- پیوست شماره ۳- جدول مشاغل پدران
- پیوست شماره ۴- جدول مشاغل مادران
- پیوست شماره ۵- جدول سطح تحصیلی پدران
- پیوست شماره ۶- جدول سطح تحصیلی مادران
- پیوست شماره ۷- یک نمونه از دفتر مشاهداتی تکمیل شده توسط آموزگار پایه چهارم
- پیوست شماره ۸- جمع‌بندی برگه‌های مشاهداتی

پیوست شماره ۱- آمار کل و تفکیکی تعداد کودکان، آموزگاران و مدارس

جدول شماره ۱- آمار کلی

کل آمار				
تعداد کل مدارس	تعداد کل آموزگاران	تعداد کل کودکان	تعداد دختران	تعداد پسران
۴	۴۱	۱۱۲۷	۷۸۱	۳۴۶

جدول شماره ۲- تعداد دانش آموزان و آموزگاران به تفکیک پایه

دبستان دولتی	پایه اول	پایه دوم	پایه سوم	پایه چهارم	پایه پنجم	پایه ششم	تعداد کل
پسرانه دهخدا	تعداد کلاس ها	۲	۲	۲	۲	۲	۱۲
	تعداد دانش آموزان	۵۹	۵۹	۶۱	۶۳	۵۳	۳۴۶
دخترانه بنت الهدی صدر	تعداد کلاس ها	۲	۲	۲	۲	۳	۱۳
	تعداد دانش آموزان	۵۹	۵۸	۶۲	۶۷	۷۹	۳۸۵
دخترانه دوره اول سمیه ۱	تعداد کلاس ها	۳	۳	۳	-	-	۹
	تعداد دانش آموزان	۷۴	۸۲	۶۲	-	-	۲۱۸
دخترانه دوره دوم سمیه ۲	تعداد کلاس ها	-	-	-	۳	۲	۷
	تعداد دانش آموزان	-	-	-	۷۴	۵۸	۱۷۸
مجموع	تعداد کلاس ها	۷	۷	۷	۷	۷	۴۱
	تعداد دانش آموزان	۱۹۲	۱۹۹	۱۸۵	۲۰۴	۱۵۷	۱۱۲۷

پیوست شماره ۲- جدول مشاغل

گروه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
شرح	مشاغل کارگری:	کارمندی /	کشاورز و دامپرور	فرهنگی:	مغازه دار -	پزشک -	پست های دولتی:	گروه مشاغل	بیکار /
	کارگر - بنا - قالیباف - نجار - لوله کش - کوره پز - کاشی کار - آشپز - تاسیسات - کابینت ساز - نگهبان - سنگ کار - خیاط - نانوا - کفاش - جوشکار - باربر - آرایشگر - قالب بند - راننده - صافکار - مکانیک - تعمیر کار	اداری:		معلم - مربی - مدیر مدرسه و ...	فروشگاه دار:	مهندس - پیمانکار - تولید کننده کارگاهی	دولتی:	نامتعارف:	خانه دار
		بهورز - محیط بان - آتش نشان - حسابدار - بازاریاب - نظامی - روحانی			بقال - لباس فروش - خشک شویی - فروشنده لوازم یدکی - مدیر - آژانس - عکاسی - کارواش - بنگاه املاک - بنگاه اتومبیل - دفتر مسافری		دهیار - شهردار - بخشدار - رئیس آموزش و پرورش و ...		

پیوست شماره ۳- مشاغل پدران

	گروه ۱	گروه ۲	گروه ۳	گروه ۴	گروه ۵	گروه ۶	گروه ۷	گروه ۸	گروه ۹	جمع
تعداد	۷۰۵	۸۱	۳۰	۴۹	۱۲۷	۸	۱	۶۵	۴۳	۱۱۲۷
درصد	۶۲,۵٪	۷,۱٪	۲,۶٪	۴,۳٪	۱۱,۲٪	۰,۷٪	۰٪	۵,۷٪	۳,۸٪	۱۰۰

تعداد پدرهای فوت شده = ۲۲

پیوست شماره ۴- مشاغل مادران

	گروه ۱	گروه ۲	گروه ۳	گروه ۴	گروه ۵	گروه ۶	گروه ۷	گروه ۸	گروه ۹	جمع
تعداد	۲۷	۹	-	۳۲	۴	۲	-	-	۱۰۵۲	۱۱۳۱
درصد	۲,۴٪	-	-	۲,۸٪	۰,۳٪	۰,۱٪	-	-	۹۳,۳٪	۱۰۰

تعداد مادرهای فوت شده = ۱

پیوست شماره ۵- سطح تحصیلی پدران

سطح تحصیلی پدران چهار دبستان زیر پوشش برنامه سال تحصیلی ۱۳۹۴-۹۵

بی سواد	نهضت	ابتدایی	راهنمایی	سیکل	دبیرستان	دیپلم	دانشجو	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتر	نامشخص	جمع
۱۴۵	-	۳۱۳	۱۳۷	۷۸	۴۳	۲۵۵	۱	۳۳	۸۷	۹	۱	۲۵	۱۱۲۷
%۱۲,۸	-	%۲۷,۷	%۱۲,۱	%۶,۹	%۳,۸	%۲۲,۶	%۰,۰۸	%۲,۹	%۷,۷	%۰,۷	%۰,۰۸	%۲,۲	۱۰۰

پیوست شماره ۶- سطح تحصیلی مادران

سطح تحصیلی مادران چهار دبستان زیر پوشش برنامه سال تحصیلی ۱۳۹۴-۹۵

بی سواد	نهضت	ابتدایی	راهنمایی	سیکل	دبیرستان	دیپلم	دانشجو	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتر	نامشخص	جمع
۱۵۹	۷	۳۶۹	۱۲۹	۸۳	۵۲	۲۳۰	۴	۳۱	۳۷	۴	۱	۲۵	۱۱۳۱
%۱۴,۱	%۰,۶	%۳۲,۷	%۱۱,۴	%۷,۳	%۴,۶	%۲۰,۴	%۰,۳	%۲,۷	%۳,۲	%۰,۳	%۰,۰۸	%۲,۲	۱۰۰

پیوست شماره ۷- یک نمونه از دفتر مشاهداتی تکمیل شده توسط آموزگار پایه چهارم

برگ گزارش نشست کتابخوانی

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۵/۰۵
 نام مربی: امیران حیدری
 نام مهد/مدرسه: سمرقند

نام کتاب داستان خوانده شده: سیرک شجاع
 اگر آواورزی خوانده شده، داستانک چندم:
 اگر الفباورزی خوانده شده، داستانک چندم:
 اگر فارسی آموز خوانده شده، داستان/داستانک چندم:

پلندخوانی

- واکنش و علاقه ی بچه ها به کتاب چه بود؟ تا حدودی خوب بود با علاقه داستان را
بسیار خوب را دنبال می نمودند

- کودکان معنای چه واژه هایی را نمی دانستند: تقریباً تمام واژه ها قابل فهم بود.

- کودکان چه واژه هایی را به درستی نمی توانستند بیان کنند (تلفظ): بازگشت، مشکلی ندارند.

- آیا کودکان در این نشست توجه و تمرکز داشتند؟ اگر نه شما برای جلب توجه و تمرکز آن ها چه کاری انجام دادید؟
آه داستان موقع می نمودند و من با هم هر دو برایشان آشنا بود.

گفت و گو:

- آیا زمانی را برای گفت و گو درباره ی کتاب اختصاص دادید؟ ☒ بله ☐ خیر

- نمونه ی پرسش های شما از کودکان و پاسخ های کودکان به پرسش های شما
پرسش های من مانند شما معنی شجاعت را چگونه درک می کنید.

- نمونه ی پرسش های کودکان از شما
چرا من را می خوانی که من را می خوانی.

پایان یادمان

فعالیت‌های هنری

- فعالیت‌هایی که پس از کتابخوانی انجام دادید را توضیح دهید (کاردستی، بازی، نقاشی، نمایش خلاق، ...).
همیشه هایی از کارهایی که به شماست می‌آموزد در قالب نقاشی ارائه دهید

- مشاهدات خود از رخداد های این نشست را در زیر یادداشت کنید:
دانش آموزان با مفاهیم مختلف آشنایی پیدا کرده و به آن‌ها رسید

پایان به توان

برگ گزارش نشست کتابخوانی

تاریخ: ۹۸/۹/۲۸
نام مربی: ایران مولاوی
نام مهد/مدرسه: سید

نام کتاب داستان خوانده شده: روزی که همه چیز خوب شد
اگر آواورزی خوانده شده، داستانک چندم:
اگر الفباورزی خوانده شده، داستانک چندم:
اگر فارسی آموز خوانده شده، داستان / داستانک چندم:

بلندخوانی

- واکنش و علاقه ی بچه ها به کتاب چه بود؟ دانش آموزان به خوبی توجه کردند و به داستان
و اتفاقات های افتاده داخل گوش می دادند. بعضی بچه ها داستان عده ای سر را روی
میز می گذاشتند و یک رادیو هم می زدند که با عوض شدن ریتم داستان از خواب بیدار
- کودکان معنای چه واژه هایی را نمی دانستند: خواب زمستانی - گل قهوه

- کودکان چه واژه هایی را به درستی نمی توانستند بیان کنند (تلفظ): در این رابطه با کلماتی روی می زدند

- آیا کودکان در این نشست توجه و تمرکز داشتند؟ اگر نه شما برای جلب توجه و تمرکز آن ها چه کاری انجام
دادید؟ خیلی زیاد اگر انگشت شمار دانش آموزانی بودند که با تغییر ریتم به داستان
توجه می کردند

گفت و گو:

- آیا زمانی را برای گفت و گو درباره ی کتاب اختصاص دادید؟ ☒ بلی ☐ خیر

- نمونه ی پرسش های شما از کودکان و پاسخ های کودکان به پرسش های شما

در روز خواب زمستانی چقدر طول می کشد؟ می درمید باید هر کسی سرش را بپوشد
بوی و ...

پایان بخوان

- نمونه ی پرسش های کودکان از شما - خانم هیوا در مدت خواب زمستانی چه می بیند
از گرسنگی می میرند

فعالیت‌های هنری

- فعالیت‌هایی که پس از کتابخوانی انجام دادید را توضیح دهید (کاردستی، بازی، نقاشی، نمایش خلاق، ...).

ما همکاری هم و خوددانش آموزان به امرای نمایش برداشته

- مشاهدات خود از رخداد‌های این نشست را در زیر یادداشت کنید:

اگر فرصت کافی در سایر طرح‌هایی که در مدارس به‌عمل می‌آید مانع انجام کار
نشود، نه‌تنها از این طرح به‌مفهوم استفاده نمود، و تنوع و جذابیت
خاص در بیرون دانش‌آموزان دارد.

پامن بخوان

پیوست شماره ۸ - جمع‌بندی برگه‌های مشاهداتی

در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ از ۴۱ آموزگار، در چهار دبستان در طول سال تحصیلی تعداد ۱۱۸ برگه پس از بلندخوانی پر شده است. بر اساس اطلاعات داده‌شده جدول زیر به دست آمده است که آموزگاران ۶۴,۴٪ پرسش‌نامه‌ها را خوب پر کرده‌اند.

نحوه پرکردن پرسش‌نامه	خوب	متوسط	ضعیف	رونویسی	فقط ذکر نام کتاب
تعداد	۷۶	۲۲	۱۲	۶	۲
۱۱۸	۶۴,۴٪	۱۸,۶٪	۱۰٪	۵,۳٪	۱,۷٪

واکنش‌ها

دانش‌آموزان به بلندخوانی کتاب‌های مختلف واکنش‌های متفاوتی نشان داده‌اند. به طور مثال با خواندن کتاب خفاش دیوانه کنجکاویشان برانگیخته شد، از راستگویی پینگ در کتاب گلدان خالی لذت بردند، از بلندخوانی کتاب مرغ سرخ پاکوتاه شاد شدند و به کتاب کارت جادویی علاقه نشان ندادند. آنان از تصویرهای کتاب زمانه صلح غمگین و ناراحت شدند و از تهیه کاردستی آبی کوچولو هم دانش‌آموزان و هم خانواده‌شان لذت بردند. در مجموع در همه موارد با علاقه و اشتیاق فراوان و داشتن تمرکز داستان‌ها را تا آخر دنبال می‌کردند.

واژه‌های دشوار

- واژه‌های دشوار برای دانش‌آموزان عبارتست از:
- اسامی غیرایرانی شخصیت داستان‌ها و ماه‌های میلادی
- واژه‌هایی که در زندگی روزمره‌شان نیست مانند مترو، جوشانده بابونه، پیانو
- واژه‌هایی مانند کشیش، پن‌کیک، امپراطور
- آواها مانند لخ لخ، خرچ، جرینگ
- افعالی مانند برچیدن، لخ‌لخ کنان
- اسامی مانند صلح، عدالت، فلسفه، باور، وسواس، شرمسار، لحن، نزاع دوسویه، اعتماد
- واژه‌های محاوره‌ای: پخمه، سوسول، قلدر
- واژه‌های علمی: الکتریسیته، مغناطیس، روانپزشک، میکروب، دمای آب، هلیوم

واژه‌های دشوار به تفکیک کتاب‌ها

- موشی و دردسرهايش: غمگین، اتفاق، عصبانی - پایه دوم
- گلدان خالی: دل‌انگیز، امپراطور
- بهداشت دهان و دندان: دندان‌پزشک - پایه دوم
- عاشقتم کانگوروی آبی: کانگورو

عینکی برای ازدها: گلخن پایه پنجم
ایمنی در خانه: احتیاط، مواد شیمیایی
خفاش: کلمات وارونه داستان
من بیش فعالم: بیش فعال
فکرش را بکن... : سورتمه، سرکار استوار مالوینی
پدر، پرچین و پسرها: لخلخ کنان، ویولن زن
باستر خرگوش... : سفینه فضایی، سیاره، خندق
آبی کوچولو: جرینگ، پلکانی، صخره
امان از دست زورگوها: بی عرضه، دستوپاچلفتی

تلفظ دشوار

تلفظ واژه‌هایی از قبیل نام نویسنده، نام تصویرگر و شخصیت داستان‌های ترجمه‌شده برای کودکان دشوار بوده است که دانش‌آموزان با چند نوبت خواندن و تمرین به راحتی آن‌ها را ادا می‌کردند.

ایجاد تمرکز

آموزگاران برای ایجاد تمرکز قبل از بلندخوانی، از دانش‌آموزان درباره موضوع کتاب سؤال‌هایی می‌پرسیدند، یا هنگام کتابخوانی توانالیده صدای خود را تغییر می‌دادند یا با دست زدن توجه آنان را جلب می‌کردند.

گفت‌وگو

در تمامی برگه‌ها گفت‌وگو وجود دارد.

نمونه‌ای از پرسش‌های کودکان

- ۱- کتاب گلدان خالی: چرا امپراطور به خوبی با پینگ برخورد کرد؟ چرا پینگ مانند بقیه تخم گل را عوض نکرد؟
- ۲- کتاب من بیش فعالم: آیا پدر و مادر می‌توانند در بهتر شدن کودک بیش فعال نقش داشته باشند؟
- ۳- کتاب بازیافت: درست کردن وسایل با مواد دورریختنی به چه درد می‌خورد؟
- ۴- روزی که همه چیز خوب می‌شود: خواب زمستانی از کی شروع می‌شود؟
- ۵- دوست من جیم: آیا همه پرنده‌ها مانند جیم هستند؟
- ۶- فردیناند... : چرا فردیناند همیشه گل بو می‌کرد؟
- ۷- بهداشت دهان و دندان: اگر دندان نداشته باشیم چه می‌شود؟ چرا ما دو نوع دندان داریم؟
- ۸- ایمنی در خانه: چرا کارهایی که بزرگ‌ترها می‌کنند ما نمی‌توانیم انجام دهیم؟
- ۹- تخم پنگوئن امپراطور: هنگامی که پنگوئن پدر از تخم مراقبت می‌کند پنگوئن مادر چه می‌کند؟
- ۱۰- خفاش دیوانه: چرا خفاش‌ها وارونه می‌خوابند و فقط شب‌ها بیرون می‌آیند؟
- ۱۱- خرسی و حسودی: چه کار کنیم تا حسود نباشیم؟

- ۱۲- مرغ سرخ پاکوتاه: مرغ مدرسه ما پاکوتاه است یا پابلند؟
- ۱۳- پرنده قرمز: چرا آنا و متیو همه چیز را خاکستری می‌دیدند؟ متیو و آنا توانستند به آرزویشان که دیدن پرنده قرمز بود برسند؟
- ۱۴- پیدایش زمین: انفجار زمین چگونه به وجود آمده؟
- ۱۵- اول می‌خواستیم گل هدیه بدهم: آیا شما تا حالا هدیه گرفته‌اید؟
- ۱۶- موشی و دردسرهاش: موقع غمگینی باید از دیگران دوری کرد؟ چه کنیم تا در موقع غمگین بودن شاد شویم؟
- ۱۷- عینکی برای اژدها: آیا حیوانات هم عینک می‌زنند؟
- ۱۸- پدر، پرچین و پسرها: کهکشان یعنی چه؟ اندازه ستاره چقدر است؟ چرا پدر به کار دیگری روی نیاورد؟
- ۱۹- امان از دست زورگوها: اگر کسی به ما زور گفت چه کنیم؟
- ۲۰- پسرک شجاع: اگر من از تاریکی ترسم شجاع هستم؟
- ۲۱- همه آزاد آفریده شده‌ایم: کسی می‌تواند آزادی را از ما بگیرد و ما را مجبور به کاری کند که آن را دوست نداشته باشیم؟
- ۲۲- درخت خرما و بزی: با هاون چه کار می‌شود انجام داد؟
- ۲۳- مترو چیست؟ آیا در شهر ما هم مترو ساخته می‌شود؟

پرسش‌های آموزگاران

آموزگاران برای انجام فعالیت پیش از بلندخوانی در جهت علاقه‌مندی و تحریک کنجکاوی دانش‌آموزان از آن‌ها پرسش می‌کردند. به طور مثال آیا تا کنون کانگورو دیده‌اید؟ کانگورو چیست؟ و مانند آن...

فعالیت هنری

پس از بلندخوانی اکثر آموزگاران فعالیت‌های بعد از آن را انجام می‌دادند. فعالیت‌ها شامل نمایش خلاق، تهیه کاردستی، عروسک‌سازی و رنگ‌آمیزی.

بر اساس نظر آموزگاران انجام فعالیت هنری پس از بلندخوانی لذت و ماندگاری بیشتری را به دنبال دارد.